

Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasiumi huvide konflikti ja korrupsioonijuhtumite ennetamise, tuvastamise ning kõrvaldamise juhend

1. Üldsätted

- 1.1. Juhendi koostamise eesmärk on teavitada kooli töötajaid kohustustusest tegutseda avalikes huvides ausalt, vältimaks korrupsiooniohtlike suhteid ja tagamaks kooli usaldusväärsus. Avalikke ülesandeid täites tuleb järgida korrupsioonivastast seadust, mille eesmärk on tagada ülesande aus ja erapooletu täitmine.
- 1.2. Huvide konflikti ning korrupsioonijuhtumite ennetamise, tuvastamise ja kõrvaldamise juhend on kehtestatud eesmärgiga tagada kooli nimel tehtavate otsuste ja tehingute õiguspärasus ning toetada kooli töötajaid teadlike ja ausate valikute tegemisel, huvide konflikti ja korrupsiooniohtlike suhete mõistmisel, õigeaegsel äratundmisel ja vältimisel.

2. Mõisted

- 2.1. **Ametiisik** on füüsiline isik, kellel on avaliku ülesande täitmiseks ametiseisund sõltumata sellest, kas ta täidab talle pandud ülesandeid alaliselt või ajutiselt, tasu eest või tasuta, teenistuses olles või vabakutselisena või lepingu, nimetamise või valimise alusel.
- 2.2. **Ametiseisund** on pädevus (õigus või kohustus) avaliku ülesande täitmisel teha teist isikut mõjutav otsus või toiming või osaleda selle tegemises. Selline pädevus võib tuleneda nii õigusaktist, lepingust kui ka asutuse töökorraldusest.
- 2.3. **Ametiseisundi korruptiivne kasutamine** on ametikohustust rikkudes enda või kolmanda isiku huvides ametiisiku pädevuses oleva otsuse või toimingu tegemine, selles osalemine või selle sisuline suunamine, kui see toob kaasa avaliku huvi seisukohast ebavõrdse või põhjendamatu eelise ametiisikule või kolmandale isikule
- 2.4. **Seotud isik** korrupsioonivastase seaduse tähenduses on:
  - 2.4.1. ametiisiku abikaasa, vanavanem, ametiisiku või tema abikaasa vanem ning ametiisiku vanema alaneja sugulane, sealhulgas ametiisiku laps ja lapselaps. Vanemaks loetakse käesoleva seaduse tähenduses ka lapsendaja, vanema abikaasa ja kasuvanem ning alanejaks sugulaseks ka lapsendatu ja abikaasa laps (lisa 1);
  - 2.4.2. juriidiline isik, milles vähemalt 1/10 osalusest või osaluse omandamise õigusest kuulub ametiisikule endale või temaga seotud isikule;
  - 2.4.3. juriidiline isik, mille juhtimis- või kontrollorgani liige tulumaksuseaduse tähenduses on ametiisik ise või käesoleva lõike punktis 1 või 4 nimetatud isik;
  - 2.4.4. isik, keda seob ametiisikuga ühine majapidamine, samuti muu isik, kelle seisund või tegevus ametiisikut väljaspool ametiseisundit oluliselt ja vahetult mõjutab või keda ametiisiku seisund või tegevus väljaspool ametiseisundit oluliselt ja vahetult

- mõjutab või kes väljaspool ametiseisundit allub ametiisiku korraldustele või tegutseb ametiisiku huvides.
- 2.5. **Huvide konflikt** on tööalaste huvide ja erahuvide konflikt. Huvide konflikt ei ole korrupsioon, aga see võib viia korrupsioonini.
  - 2.6. **Korrupsioon** on ametikohast või tökohast tulenevate hüvede kuritarvitamine omakasu eesmärgil. Korruptiivne tegevus on teadlikult kas enda või kellegi teise huvides tegutsemine, kui see toob kaasa tulu (mitte ainult otseselt rahalist) ning ei ole erapooletu ja teisi võimalikke osapooli võrdselt kohtlev.
  - 2.7. **Korruptiivne tulu** on ametiisikule endale või kolmandale isikule ametiisiku ametikohustuse tõttu pakutud või nõutud varaline või muu soodustus, samuti ametiisiku kohustusi rikkudes saadud soodustus.

3. Meetmed

- 3.1. Kooli töötaja:
  - 3.1.1. käitub kooli suhtes lojaalselt ja lähtub oma tööülesandeid täites kooli huvidest;
  - 3.1.2. väldib selliste otsuste langetamist ning toimingute ja tehingute tegemist, mille suhtes on tal endal või temaga korrupsioonivastase seaduse tähenduses seotud isikul erahuvid;
  - 3.1.3. ei kasuta kooli ressursse isiklikul otstarbel ja hoidub oma võimupositsiooni ärakasutamisest;
  - 3.1.4. ei võta vastu kingitusi ega soodustusi, kui see võib seada kahtluse alla tema tööülesannete täitmise sõltumatuse erahuvidest; kooli töötajal on õigus võtta kingitusi ja soodustusi vastu üksnes juhul, kui ta on veendunud, et sellega ei eeldata temalt tema tööülesannetega seotud vastuteenet ning kingituse tegemist või soodustuse andmist saab käsitada tavalise viisakusavaldusena, teavitades sellest vahetut juhti;
  - 3.1.5. järgib oma tegevuses korrupsioonivastase seaduse, maksuseaduste ning teiste õigusaktide nõudeid.
- 3.2. Töötajate ametikohtade täitmiseks läbiviidavatel konkurssidel töötaja taandab ennast otsuste ettevalmistamise ja tingimuste väljatöötamise otsustusprotsessist, kui kandidaatide seas on seotud isik.
- 3.3. Töötajatega seotud otsustusprotsessidest töötaja taandab ennast, kui otsustus puudutab seotud isikut ja töötajal on kaalutusõigus, nt töökoormuse määramine, lisatasude ja preemiate maksmine. Rutiinsete otsuste puhul ei ole taandamine vajalik.
- 3.4. Kui kooli töötaja on sattunud huvide konflikti, teavitab ta sellest enne tööülesande täitma asumist või juhul, kui ta on juba seda täitma asunud, viivitamatult pärast huvide konfliktist teada saamist vahetut juhti (õppealajuhataja, majandusalajuhataja, huvijuht, direktor), kellel on kohustus tagada selline töökorraldus, et töötaja sattumine huvide konflikti oleks välistatud.
- 3.5. Kui kooli töötajal on teavet selle kohta või kahtlus, et mõni teine töötaja on sattunud huvide konflikti või pannud toime korruptiivse teo või muul moel oma tegevusega kooli huve kahjustanud, teavitab ta sellest vahetut juhti (õppealajuhataja, majandusalajuhataja, huvijuht, direktor), kellel on kohustus selgitada välja juhtumi asjaolud ja võtta tarvitusele meetmed kooli huvide kaitseks.
- 3.6. Kooli töötajatel on võimalik teha direktorile ettepanekuid töö paremaks korraldamiseks, et tagada koolis aus ja läbipaistev asjaajamine ja töökeskkond, korrupsioonivastasest seadusest kinnipidamine ning korrupsiooniriskide maandamine.
- 3.7. Direktor tagab, et kooli kodulehel avaldatakse teave juhtumite kohta, mille puhul on jäetud toimingupiirang kohaldamata.

4. Huvide konflikti vältimine riigihanke korraldamisel

- 4.1. Riigihanke korraldamisel peetakse huvide konfliktina silmas olukorda, kus kooli töötajal või kooli nimel tegutseval muul isikul, kes on kaasatud riigihanke ettevalmistamisse või korraldamisse või kes võib muul moel mõjutada selle riigihanke tulemust, on otseselt või kaudselt finants-, majandus- või muid isiklike huvisid, mida võib käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.
- 4.2. Riigihanke algatamisel annavad riigihanke algataja, loodava komisjoni liikmed, finantsallika käsutaja ja tehnilise kirjelduse eest vastutav isik kinnituse näilise ja tegeliku huvide konflikti puudumise kohta või sellise olukorra tekkimise korral enda taandamise kohta ning hankega seotud erahuvide puudumise kohta. Hankelepingu sõlmija ja hankelepingu täitmise eest vastutav isik annavad eespool nimetatud kinnituse enne hankelepingu sõlmimist. Eespool nimetatud kinnituste ja taandamisavalduste kogumise ja säilitamise korraldab direktor.

5. Huvide konflikti vältimine õppetöö korraldamisel

- 5.1. Õpilastega seotud otsustusprotsessidest töötaja taandab ennast, kui otsustus puudutab seotud isikut ja töötajal on kaalutusõigus, nt osalemine eksamikomisjoni töös, õpilase üleviimine järgmise klassi, toetuste, stipendiumite määramine. Rutiinsete otsuste puhul ei ole taandamine vajalik. Kui töötajat ei ole võimalik taandada, avaldatakse kooli veebilehel teade toimingupiirangu kohaldamata jätmisest.

6. Tehingud mittetulundusühingutega, mille liige on eraisikuna asutuse juht või töötaja

- 6.1. Kui asutuse juhil või ametiisikul on vaja teha otsust tema enda või temaga seotud isiku suhtes endaga seotud MTÜ seminaril osalemiseks, liikmemaksu tasumiseks vms, peab sellest viivitamata teavitama isikut või organit, kellel on ametiisiku ametisse nimetamise õigus ja kes teeb toimingut või otsuse ise või annab selle ülesande teisele ametiisikule. Alternatiivseks võimaluseks on ametiisikul enda MTÜ-ga seotud kulutused katta eraisikuna, mitte riigieelarvelise asutuse rahadest.

7. Tehingud äriühingutega, mille juhatuse liige või omanik on asutuse töötaja

- 7.1. Ametiisikul on keelatud toimingut või otsuse tegemine, kui see tehakse tema enda või temaga seotud äriühingu suhtes. Kui sellist otsust või toimingut on vaja teha, tuleb sellest viivitamata teavitada isikut või organit, kellel on ametiisiku ametisse nimetamise õigus ja kes teeb toimingut või otsuse ise või annab selle ülesande teisele ametiisikule.

8. Siseteabe korruptiivne edastamine

- 8.1. Töötajal on keelatud edastada kooli tööülesannete täitmisel teatavaks saanud tööalast infot seotud- ja kolmandatele isikutele, kui tekib oht, et see toob seotud isikule kaasa soodustusi, mida ta ei oleks ilma infot omamata saanud või seab teiste isikutega võrreldes soodsamasse olukorda (näiteks on keelatud teavitada isikuid kooli poolt ettevalmistatavatest hangetest, et sisustada hankedokumendid teatud isikutele soodsalt või anda infot hangete eeldatava maksumuse kohta enne, kui kool on otsustanud selle avalikustada).
- 8.2. Kooli töötajal on keelatud edastada seotud isikutele kooli poolt koostatud andmebaasisse kantud andmeid (kolmandate isikkute telefoninumbrid, isikukoodid, elukohad jms).

9. Juhendi rikkumine

9.1. Juhendis toodud põhimõtete täitmise eest vastutab kooli töötaja. Juhendi rikkumisega võib kaasneda kooli direktori usalduse kaotus töötaja suhtes ja töötamise aluseks oleva lepingu lõpetamine.

10. Juhendi uuendamine

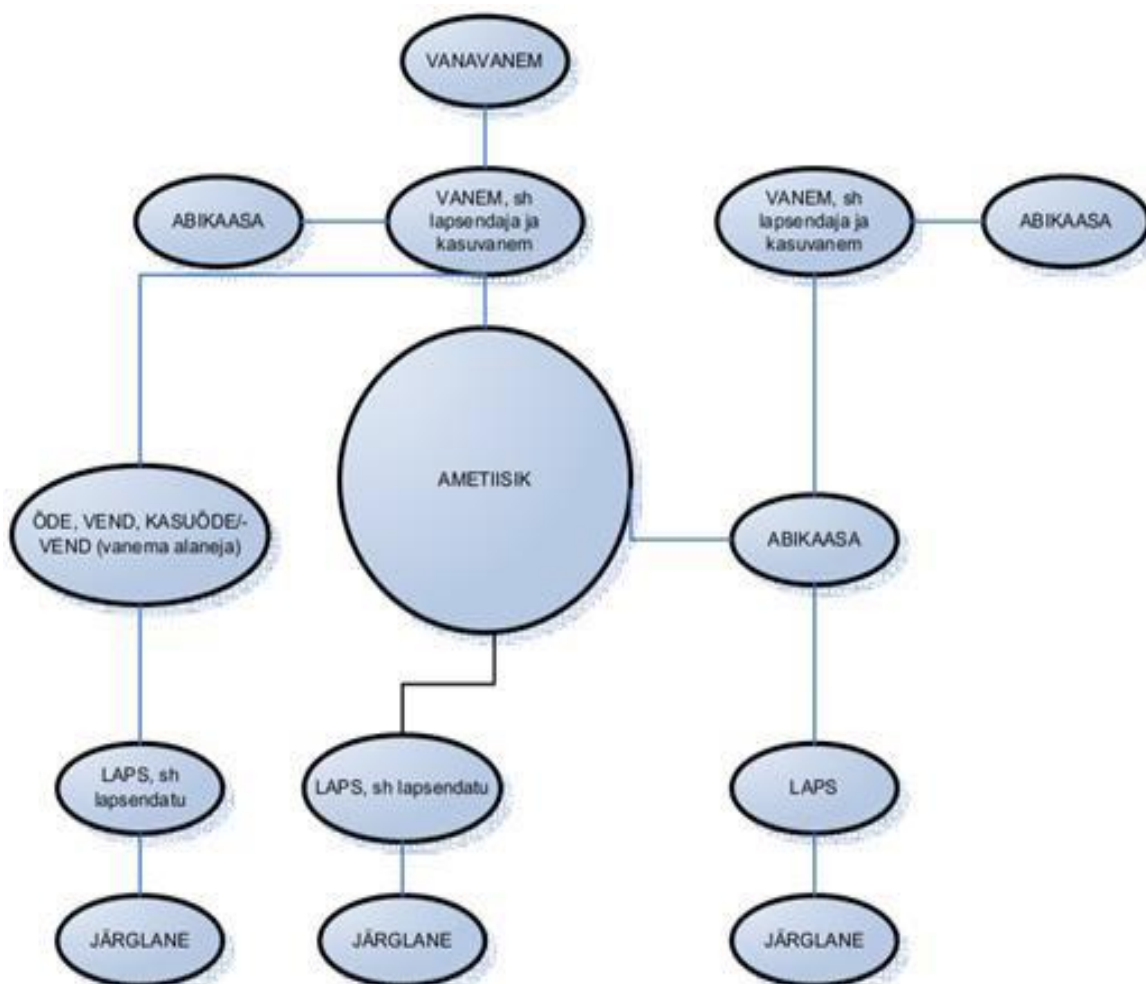
10.1. Käesolevat juhendit uuendatakse vastavalt vajadusele õigusaktide muudatuste korral.

11. Juhendi avalikustamine

11.1. Käesolev juhend avalikustatakse kooli kodulehel.

11.2. Kooli töötajaid teavitatakse käesolevast juhendist ja selle sisust koolisisese e-posti teel.

Seotud isikud korruptsioonivastase seaduse tähenduses

Näiteid võimalikest korrupsiooniohtlikest juhtumitest

Juhtum	Lubatavus	Selgitus
Suuremas asulas asuva kooli sekretär lahkub töölt ning vabanenud kohale tuleb leida uus töötaja. Direktori poeg lõpetas hiljuti keskkooli ning soovib nüüd võtta edasiõppimiseni aastase pausi ning seni töötada. Direktor otsustab töökoha ilma konkursita pakkuda oma pojale.	Ei	Seadus küll ei keela sellist tegevust, kuid tegemist on nupojapoliitikaga. Lisaks kehtib direktorile toimingupiirang otsuste suhtes, mis puudutavad tema poega.
Kooli direktori abikaasa töötab koolis matemaatika õpetajana, direktor on sõlminud oma abikaasaga töölepingu ja korduvalt ka selle erinevaid lisasid, millega on muudetud töötaja töö sisu, tööaega ja tasu. Lisaks on direktor määranud oma abikaasale tulemustasu samadel alustel teiste töötajatega.	Ei/jah	Direktorile kehtib toimingupiirang tema abikaasat puudutavate otsuste suhtes. Samas, kui tulemustasu määratakse kõigile ühesugustel alustel ja ühesugusel määral, siis võib olla tegemist rutiinse otsusega ning sellist otsust võib direktor teha.
Õpetaja osaleb inglise keele riigieksami suulise osa eksamineerijana, üks riigieksami sooritajatest on tema tütar.	Ei	Riigieksami tulemusel tekib õpilasele õiguslik tagajärg, kuna selle tulemusel on võimalik nt kandideerida ülikooli. Seega on õpetaja selles olukorras ametiisik, talle kehtib toimingupiirang ja ta ei tohi osaleda riigieksami komisjonis.